

การดูแลเสริมสร้างพัฒนาทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม
ของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา

Nurturing Emotional and Social Stability Skills: A Comprehensive Approach to
Intelligence and Intellectual Excellence Development

พิภทร่อนันต์ เทพพิทักษ์^{1*} พณสรค์ งามศิริจิตร²

Phiphatanun Theppitak^{1*} Panasun Ngamsirijit²

¹สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิราสภากาชาดไทย

(Srisavarindhira Thai Red Cross Institute of Nursing)

²วิชาวุฒวิทยาลัย

(Vajiravudh college)

บทคัดย่อ

การเปลี่ยนแปลงในยุค Digital Transformation การดูแลเสริมสร้างพัฒนาทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม ของนักเรียนกลุ่มพิเศษผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา ประกอบด้วย แนวคิดการดูแลเสริมสร้างพัฒนาทักษะความมั่นคงทาง อารมณ์และสังคม สามารถแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) การตระหนักรู้ตนเอง (Self-Awareness) 2) การจัดการตนเอง (Self- Management) 3) การตระหนักรู้ทางสังคม (Social Awareness) 4) การสร้างสัมพันธ์ภาพ (Relationship Skills) 5) การ ตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ (Responsible Decision Making) โดยการจำแนกนักเรียนกลุ่มพิเศษผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทาง ปัญญาคือมีระดับ IQ สูงกว่า 130 มีขั้นตอนการคัดแยกและวินิจฉัยนักเรียนกลุ่มพิเศษผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา 3 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นเสนอชื่อ 2) ขั้นการคัดแยกอย่างเป็นทางการ และ 3) ขั้นวินิจฉัย (Diagnosis Stage) แนวทางการดูแล เสริมสร้างพัฒนาทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคมของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญามีทั้งสิ้น 5 แนวทาง ประกอบด้วย แนวทางที่ 1) การสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนและเอื้อต่อการสร้างเสริมพัฒนาทักษะ 2) การส่งเสริมทักษะ การจัดการอารมณ์ 3) การส่งเสริมทักษะการสื่อสาร 4) การสนับสนุนการเรียนรู้แบบหลากหลายรูปแบบ และ 5) สร้างโอกาส ในการเล่นและความสนุกเพื่อเติบโตและพัฒนาเต็มศักยภาพในด้านที่ตนเองเป็นอยู่ในปัจจุบันและอนาคต การให้ความสำคัญ ในการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน การส่งเสริมทักษะการจัดการอารมณ์ การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และการสร้าง ความเป็นอยู่ร่วมกันที่ดี จะช่วยเสริมสร้างพัฒนาทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคมที่สำคัญในชีวิตของนักเรียนกลุ่มพิเศษ ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาได้ดี

คำสำคัญ: ทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา

ABSTRACT

In the era of digital transformation, addressing the needs of intellectually excellent students within special groups involves a comprehensive approach to nurturing and enhancing their emotional and social stability skills. This endeavor encompasses five key areas: self-awareness, self-management, social awareness, building relationships, and responsible decision-making. Specifically tailored for students with an intellectual intelligence quotient exceeding 130, the identification process unfolds in three stages: nomination, formal selection, and diagnosis. Guiding the care and development of emotional and social stability skills for intellectually excellent individuals involves five strategic approaches. First and foremost is the creation of an environment conducive to skill development. This is coupled with the promotion of emotional management skills, fostering effective communication, and supporting continuous learning. Additionally, the provision of opportunities for recreational activities and play is crucial for their holistic growth and future development. Emphasis is placed on the cultivation of a supportive environment to fortify emotional and social security skills in the lives of these intellectually excellent students. By prioritizing the creation of such an atmosphere, alongside the promotion of emotional management, effective communication, and collaborative teamwork, a foundation is laid for the enhancement and development of vital emotional and social skills. This holistic approach ensures that intellectually excellent students not only thrive in their current capacities but also prepare for future challenges and opportunities.

KEYWORDS: Emotional and Social Skills, Gifted and Talented Students

**Corresponding author, E-mail: Phiphatanun.cu59@gmail.com Tel. 099 665 5663*

Received: 23 November 2023 /Revised: 15 December 2023 /Accepted: 22 December 2023 /Published online: 28 December 2023

บทนำ

โลกแห่งการเปลี่ยนแปลงในยุค Digital Transformation ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ถูกนำมาเป็นส่วนสำคัญในการดำรงชีวิต ดังเช่น AI Everywhere พบว่าระบบเอไอจะถูกแทรกซึม เข้าไปในระบบต่างๆ ทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ การดำรงชีวิตประจำวันทำให้การทำงานมีความชาญฉลาดขึ้นกำแพงความรู้ในยุคก่อนนั้นถูกพังทลายลง กลับกลายมาเป็นเครือข่ายใยแมงมุมจากทั่วทุกมุมทุกแหล่งทั่วโลกเข้าด้วยกัน (Charoen-Rajapark et al., 2022) ทั้งให้เกิดความรู้รูปแบบใหม่ที่ทำให้ “มนุษย์” สามารถเข้าถึงได้มนุษย์เป็นผู้ทำหน้าที่หลักสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ให้เกิดขึ้นดังนั้นการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญจัดเป็นลำดับต้น โดยกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์จากจุดเริ่มต้น คือการศึกษา ฉะนั้นการจัดการศึกษาจะต้องสอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของแต่ละบุคคล ทั้งยังสามารถพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ผู้นั้น ได้อย่างสมบูรณ์อย่างแท้จริง เพื่อที่จะก้าวกระโดดให้ประเทศมีความล้ำหน้าประเทศอื่นๆ ในการแข่งขัน ระดับภูมิภาค ทวีป ก้าวเข้าสู่ประชาคมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสนับสนุน ดูแล เสริมสร้าง “นักเรียนกลุ่มพิเศษผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา” เพื่อให้ได้อาวุธที่ทรงคุณภาพทางปัญญา และเติมเต็มไปด้วยประสิทธิภาพในการสร้างสรรค์นวัตกรรม การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลก (Tojimatovich, 2023)

ประเทศไทยยกระดับการจัดการศึกษาผ่าน ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยกำหนดให้ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งผู้เรียนในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมี สุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และ เป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง (Wattana & Rungtal, 2021) มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสาร ตลอดจนพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษ ช่วงวัยเรียน ปลุกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะความสามารถ การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการ แก้ปัญหาที่ซับซ้อน มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคม มีความ ยึดหยุ่นทางความคิด และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ รวมถึง มีทักษะชีวิต ทักษะอารมณ์และสังคมสามารถอยู่ร่วมและทำงานกับผู้อื่นได้ (Srichan & Kosolkittiamporn, 2023)

การพัฒนาศักยภาพของ “ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา” มีองค์ประกอบที่สามารถพัฒนาควบคู่ไปกับการส่งเสริม ทางวิชาการที่นักเรียนกลุ่มนี้มีอย่างเต็มที่ จากการศึกษาพบว่า ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา แม้ว่าจะมีคุณลักษณะด้าน ความรู้ความเข้าใจสูงเป็นพิเศษกว่านักเรียนปกติคนอื่น แต่ก็อาจต้องทนทุกข์ทรมานพอๆ กันกับนักเรียนปกติ ปัญหาที่พบคือ ความขัดแย้งระหว่างบุคคลและปัญหาทางอารมณ์และสังคม เนื่องจากผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาอาจพัฒนาไม่พร้อมกัน กับคนรอบข้าง นอกจากนี้อาจรู้สึกถึงความไม่ลงรอยกันมากขึ้นกับนักเรียนปกติคนอื่น ดังนั้นจึงประสบปัญหาระหว่างบุคคล มากขึ้น โดยลักษณะอารมณ์และสังคมของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา (Trigueros et al., 2020) ประกอบด้วย การพัฒนาทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคมผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา จำเป็นต้องมีแนวทางในการพัฒนา กล่าวว่ การพัฒนาทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม คือ ความสามารถในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์การให้ ความร่วมมือการสื่อสาร และการใช้วิธีการรูปแบบต่าง ๆ มาแก้ปัญหา (Theppitak & Chaemchoy, 2022) ซึ่งเป็นความสำคัญ ของการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ดังนี้ 1) การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-awareness) 2) การบริหารจัดการตนเอง (Self-management) 3) การตระหนักรู้ทางสังคม (Social awareness) 4) การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship skills) 5) การ ตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ (Responsible decision making) ทักษะเหล่านี้ล้วนช่วยให้ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา มี ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวกกับบุคคลอื่น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการเรียน การดำรงชีวิต การทำงาน และการต่อยอด ทางด้านปฏิสัมพันธ์นี้ (Gimbert, Miller, Herman, Breedlove & Molina, 2023)

การจัดกลุ่มการดูแลระดับผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาที่มีทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคมที่อยู่ในระดับสูง (Positive emotionally) ถูกจัดว่าเป็นระดับที่สังคมให้การยอมรับในระดับที่สูงที่สุดเพราะ มีทักษะความมั่นคงทางอารมณ์ และสังคม ที่แสดงออกอย่างเหมาะสมและเป็นผู้ที่มองโลกในแง่บวก มีจิตสาธารณะ สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างไม่มี ปัญหา (Martha et al, 2017) ยังสามารถพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีและส่งต่อให้กับคนอื่นได้ (Interpersonal relationships) การปรับตัวเข้ากับสังคมที่มีความหลากหลายทั้ง เพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ล้วนเป็นความท้าทายของผู้มีความฉลาดเป็น เลิศทางปัญญาในแต่ละช่วงวัยทำให้เกิดประสบการณ์ทางการพัฒนาการเรียนรู้ ทางอารมณ์และสังคมในแต่ละช่วงวัยได้อย่าง เหมาะสม (Peer relationships) สถานะภาพทางครอบครัวเองของนักเรียนกลุ่มพิเศษผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาก็ถูก จัดว่าเป็นส่วนสำคัญต่อการแสดงออกทางพฤติกรรม อารมณ์และสังคม (de Sousa, Peixoto & Cruz, 2023)

บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดการดูแล การเสริมสร้างพัฒนาผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาให้มี ทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัย สถาบัน ครู บุคลากรฝ่าย

สนับสนุนทางการศึกษา และผู้ที่สนใจ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการดูแลเสริมสร้างพัฒนาทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคมของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา สามารถไปปรับใช้ตามแต่ละบริบทได้อย่างถูกต้องส่งผลให้สังคม ประเทศเกิดการพัฒนาระดับการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

แนวทางการดูแลเสริมสร้างพัฒนาทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม

ทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม หมายถึงความสามารถของนักเรียนกลุ่มพิเศษผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาในการรับรู้ เข้าใจตนเองและผู้อื่น มีการจัดการกับอารมณ์ของตนเองและแสดงออกอย่างเหมาะสม สร้างสัมพันธ์ภาพอันดีต่อบุคคลอื่น อยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข แก้ปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสม รับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตนเอง องค์ประกอบของทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคมสามารถแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ (Collaborative for Academic, Social and Emotional Learning, 2020)

1) การตระหนักรู้ตนเอง (Self-Awareness) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนกลุ่มพิเศษผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาในการรับรู้ และเข้าใจอารมณ์ ความคิด ความรู้สึกของตนเอง แสดงออกอย่างเหมาะสม รับผิดชอบต่อความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเอง (Gimbert, 2023)

2) การจัดการตนเอง (Self-Management) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนกลุ่มพิเศษผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา ในการบอกวิธีการจัดการความเครียด ควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองอย่างเหมาะสม ตั้งเป้าหมายในการทำงาน และทำงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Lorig and Holman, 2003)

3) การตระหนักรู้ทางสังคม (Social Awareness) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนกลุ่มพิเศษผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา ในการอธิบายถึงสาเหตุของอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น เคารพในความเหมือน ความแตกต่างของคนในสังคม (Csóti, 2001)

4) การสร้างสัมพันธ์ภาพ (Relationship Skills) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนกลุ่มพิเศษผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ให้ความร่วมมือในการทำงาน ขอและให้ความช่วยเหลือผู้อื่น ตลอดจนป้องกันและแก้ไขปัญหาคัดแย้งระหว่างบุคคลได้ (Van der Fels et al., 2015)

5) การตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ (Responsible Decision Making) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนกลุ่มพิเศษผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาในการ ยอมรับผลของการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักแยกแยะปัญหา พยายามแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหด้วยการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์อย่างหลากหลาย นำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาโดยอยู่บนพื้นฐานของศีลธรรม (Theppitak, Phipatanun, & Sukanya Chaemchoy, 2022)

แสดงความสัมพันธ์ของแต่ละด้านทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม ดัง Figure 1

Figure 1 ความสัมพันธ์ของแต่ละด้านทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม

Collaborative for Academic, Social and Emotional Learning (2020), Gimbert (2023), Lorig and Holman, (2003), Csóti, (2001), Van der Fels et al., (2015) Theppitak and Chaemchoy (2022)

ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา

ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา (Gifted or Talented Child) หมายถึง ผู้ที่มีความฉลาดและสติปัญญาที่สูงกว่าเกณฑ์ปกติ จากงานวิจัยพบว่า ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญามีระดับ IQ 130 ขึ้นไป ซึ่งกลุ่มนี้จะมีทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถทำงานให้สำเร็จได้จริง มีความสามารถเป็นเลิศเฉพาะทางที่สูงกว่าปกติ เช่น ด้านดนตรี ด้านคณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านภาษา ด้านศิลปะ และด้านกีฬา ถูกจัดอยู่ใน กลุ่มผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา ซึ่งสามารถประเมินลักษณะนิสัยและพฤติกรรมที่สังเกตได้โดยทั่วไปดังนี้ (Rotigel, 2003)

1. ทักษะการรับรู้ (Heightened Perceptual Skills) หมายถึง สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและทำผลงานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแยกแยะ ประสาททั้ง 5 ได้อย่างมีระดับที่สูงกว่าปกติมีความตื่นตัวและสังเกตการณ์อยู่ตลอดเวลา (Milbrath, 1998)

2. ความมุ่งมั่นการเรียนรู้ (Intense Curiosity) หมายถึง เป็นผู้ตั้งคำถามอยู่เสมอ และพยายามหาคำตอบและผลของคำถามจากครู หรือด้วยตัวเองโดยอ้างอิงจากหลักการเหตุผลที่สอดคล้อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานให้อยู่ในระดับพิเศษมักจะประดิษฐ์หรือคิดค้นผลงานที่แตกต่างจากผู้อื่น (Engel, 2013)

3. สามารถแก้ไขปัญหาที่สลับซับซ้อน (Advanced Problem-Solving Ability and Conceptualization) หมายถึง ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนได้เกินกว่าช่วงวัย มีกระบวนการและตรรกะความคิดอย่างมีหลักการ เหตุผล สามารถตั้งข้อสรุปจับใจความสำคัญของปัญหาและตั้งหลักเกณฑ์แนวทางการแก้ไขปัญหา สามารถนำบทเรียนในอดีตมาประยุกต์ให้เข้ากับปัญหาหลากหลายรูปแบบที่พบเจอได้ (Sonnleitner, Keller, Martin, and Brunner, 2013)

4. ความเพียรพยายาม (Motivation and Perseverance) หมายถึง ความพยายามและความตั้งใจที่จะทำให้สิ่งที่คิด สิ่งที่คาดหวัง เพื่อให้ประสบความสำเร็จตรงตามเป้าหมาย เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ได้ทันต่อเวลา มีขอบเขตช่วงเวลาการทำงานที่ชัดเจน ไม่ย่อท้อต่อปัญหา (Usher and Li, 2019)

5. ผลงานไม่มีที่ติ (A drive to Organize and Perfect) หมายถึง ผลงานชิ้นงานจะต้องออกมาอย่างสมบูรณ์ไร้ที่ติ เป็นไปตามที่คิดและวางแผนอยู่เสมอ ทุกอย่างที่ผ่านมากระบวนการคิดลงมือทำจนเป็นสิ่งที่ประจักษ์จะต้องได้รับความยกย่องอยู่เสมอ (Molnar, 2023)

6. ความท้าทายทางความคิด (Search for Challenge) หมายถึง งานที่ได้ทำจะต้องมีความซับซ้อนต้องใช้ความคิด มีหลักการที่ยืดหยุ่น เหตุผล และเวลาเพื่อค้นหาคำตอบของคำถามที่เกินกว่าความสามารถและประสบการณ์ในช่วงวัยเดียวกัน มีความสุขและสนุกกับการพิชิตโจทย์ที่ยาก (Koenig and Rudney, 2010)

7. ความคิดที่ล้ำเลิศ (Originality and Humour) หมายถึง การทำงานชิ้นหนึ่ง จะต้องมีความหลากหลายผสมกับความคิดสร้างสรรค์ล้ำลึก และเป็นเลิศ โดยจะเห็นได้จากขั้นตอนการทำงานที่หลากหลาย การใช้วัสดุอุปกรณ์ และการนำเสนอ งาน จะใช้รูปแบบที่แปลก คาดเดายาก ไม่เหมือนใครแฝงไปด้วยหลักการทฤษฎีและสิ่งที่อ้างอิง (Holmes, 2007)

8. ความชื่นชอบในรายละเอียด (Fondness for Elaboration) หมายถึง ความคิดที่ละเอียดลึกซึ้งไปเกินกว่าช่วงวัยละเอียดถี่ถ้วนในรายละเอียด มีความสนใจในทุกขั้นตอนตั้งแต่ ขั้นตอนวางแผน ขั้นตอนดำเนินงาน ขั้นสรุป และขั้นการนำเสนอ ศึกษา เรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ลึกซึ้งสงสัย (De Villiers, 2005)

9. อิสระเสรีทางความคิด (Resourcefulness and Independence) หมายถึง สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองให้ ตระกะและหลักการจากเหตุผลเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจปราศจากการครอบงำ กล้านำเสนอความคิดที่ถูกเรียบเรียง (Ward, 1993)

10. สามารถสรุปความ (Abstract) หมายถึง ความสามารถเข้าใจสิ่งที่เป็นรูปธรรมให้กลายมาเป็นนามธรรม อธิบาย เรื่องราวที่ขยายความ จับใจความสำคัญสรุปเป็นข้อความเพื่อให้เข้าใจได้ง่าย (Fischer, 1980)

11. ความไวเฉียบพลัน (Acute Sensitivity) หมายถึง ความสามารถที่ละเอียดอ่อนรับรู้และไวต่อความรู้สึกปฏิกิริยา รุนแรงหรืออ่อนโยน ตระหนักรู้ถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและการแสดงออกที่มีความรับผิดชอบต่อการกระทำ (Talcott, Witton, McLean and Hansen, 2000)

12. เป็นจุดเด่นสร้างความสำคัญ (Highly Critical) หมายถึง การแสดงออกถึงความต้องการเป็นคนสำคัญของกลุ่ม ในสังคม เช่น มีผลการเรียนเป็นเลิศ มีคะแนนสอบที่สูงที่สุด ได้รับรางวัลทั้งในประเทศและต่างประเทศ (Darling-Hammond, 2015)

13. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Liking for Structure) หมายถึง การแต่งการที่ถูกต้อง การจะต้องทำตัวให้เป็น แบบอย่างของสังคม ลักษณะที่เห็นได้ชัดจะโดดเด่น เคารพและเชื่อฟังคำอบรมของครู และใช้คำสุภาพกับทุกคน ต้องมีบัตร ประจำตัวนักเรียนและพกมาอยู่ประจำ มาทันเข้าแถวเคารพธงชาติและสวดมนต์ไม่พกสิ่งของมีค่า และไม่ทำของส่วนร่วม เสียหาย ไม่หยุดเรียน (Rosen et al., 2014)

14. ความจำดี แม่นยำ และเรียนรู้เร็ว (Quick to Mastery and Recall) หมายถึง สามารถจดจำข้อมูลได้อย่าง รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ ระบบสมองสามารถประมวลผลคำตอบได้เพียงระยะเวลาสั้นๆ (Wong, 1999)

15. ความสามารถที่โดดเด่นในการเก็บรักษาข้อมูล (Outstanding Capacity to Retain Information) หมายถึง การรักษาความรู้ข้อมูลในรูปของการจดจำผ่าน ตา หู สมอง กาย โดยวิธีการบันทึกในสมองที่มีความเฉพาะของแต่ละบุคคล (Leyden, 2013)

16. สังเกต (Keen Power of Observation) หมายถึง ตั้งใจ จับตาดู เช่น สังเกตข้อมูลเนื้อหาที่เรียนนำเสนอเชื่อถือ และสามารถนำมาอ้างอิง ใช้ประโยชน์ต่อ สังเกตกิริยาท่าทางของสิ่งรอบข้าง แยกแยะว่าเป็นคนดีหรือคนร้าย (Paradise and Rogoff, 2009)

17. ความสนใจหลากหลาย (Wide Range of Interests) ความสามารถในการมีความสนใจและความถนัดใน หลากหลายสิ่ง ไม่จำกัดเพียงแค่มุมด้านเดียวเท่านั้น นักเรียนกลุ่มเด็กพิเศษมีลักษณะที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไปทำให้มักมี

ความสามารถที่ยอดเยี่ยมในด้านใดด้านหนึ่ง หรือบางครั้งอาจมีความสามารถพิเศษและโดดเด่นในหลายด้านพร้อมกัน (Martini and Sénéchal, 2012)

18. ความสามารถในการอ่านออกก่อนช่วงวัย (Reads earlier) ความสามารถโดดเด่นในด้านการอ่านในช่วงวัยที่เร็วกว่าเพื่อนร่วมชั้นหรือความสามารถในการอ่านที่มีความหลากหลายและน่าทึ่ง อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการอ่านออกก่อนช่วงวัยอาจเป็นไปได้ในหลายเหตุการณ์ และอาจมาจากความสามารถทางพื้นฐานที่เด่นเหนือชั้นของนักเรียนหรือความสามารถที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในด้านที่นำเสนอต่อการอ่าน (Shaughnessy, 1994)

19. พรสวรรค์ทางความคิดและการสร้างสรรค์ (Creativity and Highly Imagination) ความสามารถในการสร้างความคิด และไอเดียที่ไม่ซ้ำซาก การสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาและตั้งเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้หรือการทำงาน การคิดอย่างเชิงวิวัฒนาการสามารถช่วยให้แก้ปัญหาหรือประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Sak, 2004)

20. กล้าซักถาม (Questioning Attitude) ความเปิดใจและกล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งต่าง ๆ โดยการตั้งคำถามเพื่อให้เข้าใจหรือทราบเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ มักเกิดขึ้นในบุคคลที่มีความตั้งใจที่จะเรียนรู้ และไม่ยอมรับความเชื่อหรือข้อสัญญาที่ไม่เหมาะสมในการตัดสินใจหรือการดำเนินงาน (Shaughnessy, 2005)

21. ทักษะการใช้ภาษาระดับ (Articulate Self-Expression) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างชำนาญ และถูกต้องในระดับที่สูงมาก ๆ ซึ่งรวมถึงความสามารถในด้านการพูด การเขียน การอ่าน และการฟังในภาษาที่เป็นหลักหรือภาษาที่เป็นทางการที่ผู้คนใช้กันในชีวิตประจำวันหรือการที่เกี่ยวข้อง (Brewer, 2016)

22. คบเพื่อนต่างวัย (Has older friends) แสวงหาผลประโยชน์อย่างมากมาสำหรับคนที่มีประสบการณ์ในสังคม และการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ซึ่งสามารถช่วยให้พัฒนาตนเองให้เติบโตและเสริมสร้างความเป็นอยู่ในหลากหลายด้านแนวคิด และมุมมองที่หลากหลาย การส่งเสริมความเป็นอยู่และความเข้าใจ การสร้างศักยภาพส่วนบุคคล การส่งเสริมความมั่นใจ (Shore, Chichekian, Gyles & Walker, 2018)

23. ทักษะพิเศษด้านดนตรี ศิลปะ และการละคร (Exceptionally Talented) ความสามารถที่เกินความคาดหวังหรือความถนัดในด้านนั้น ๆ ที่ยอดเยี่ยมและน่าทึ่งของบุคคลในสาขาเหล่านี้ ความพิเศษด้านดนตรี ศิลปะ และการละครเป็นทักษะที่มีความสำคัญและสร้างผลกระทบในการแสดงความคิดและการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ในสังคมและวงการที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่คนที่มีความพิเศษในด้านนี้มักมีโอกาสดูแลความชื่นชมและการยอมรับจากผู้คนในสาขานี้ของเขาเองและสังคมที่เขาใช้ชีวิตอยู่ (Gross, 2002)

24. การควบคุมตนเอง (Psychomotor) ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการจิตใจและการเคลื่อนไหวของร่างกาย ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถในการประสานกันระหว่างส่วนของสมองที่ควบคุมการรับส่งสัญญาณ และระบบกล้ามเนื้อและอวัยวะอื่น ๆ ที่ควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย (ÇAKIROĞLU, 2017)

25. อารมณ์ร้อน (snappish) สภาวะทางอารมณ์ที่มีอารมณ์หรือความรู้สึกที่เป็นระดับสูงและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มักเกิดขึ้นเมื่อเกิดเหตุการณ์หรือสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของบุคคล สภาวะอารมณ์ร้อนอาจเกิดจากความประทับใจ ความสำเร็จ ความตึงเครียด ความท้าทาย หรือเหตุการณ์ที่น่าตื่นเต้น ซึ่งสามารถแสดงออกทางร่างกายและพฤติกรรม เช่น การเดินร่า การกระโดด หรือการแสดงอารมณ์หรือความรู้สึกของตนให้กับผู้อื่น (ÇAKIROĞLU, 2017)

26. ความเป็นผู้นำ (Leadership) ศักยภาพในการแนะนำและส่งเสริมความเป็นอยู่ของคนอื่นเพื่อบรรลุเป้าหมาย และผลลัพธ์ที่กำหนดไว้ในกลุ่ม ผู้นำที่ดีต้องมีความรับผิดชอบ มั่นใจ และเชื่อมั่นในความสำเร็จของทีม สร้างความเข้าใจและสื่อสารในกลุ่ม สร้างทีมที่เข้มแข็งและมีสัมพันธ์ที่ดี และเป็นแบบอย่างในการพัฒนาคนในกลุ่มให้เติบโตและพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต (Bisland, 2004)

คุณลักษณะและความสามารถประเภทปัญญาเลิศ

คุณลักษณะและความสามารถประเภทปัญญาเลิศตามทฤษฎีสามหัวหลักของเรนซูลลี (Renzulli, 1977) ประกอบด้วย 3 ประการหลักคือ 1) ความสามารถทางสติปัญญาที่ดี เด็กประเภทปัญญาเลิศมีทักษะและความสามารถทางปัญญาที่เป็นอย่างดี มีความชำนาญในการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีความรู้ลึกต่อความท้าทายในการเรียนรู้ 2) ความมุ่งมั่นหรือมูมานะสูง เด็กประเภทนี้มีความมุ่งมั่นในการตั้งเป้าหมาย มีความทะเยอทะยานในการทำงานหรือกิจกรรมที่สนใจ ไม่เคยย่อท้อและความขยันในการพัฒนาตนเอง และ 3) ความคิดสร้างสรรค์สูง เด็กประเภทนี้มีความคิดสร้างสรรค์และมีความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาหรือสร้างสิ่งใหม่ ๆ มีความคิดนวัตกรรม และมีความเปิดโอกาสในการทดลองและค้นคว้าสิ่งใหม่ เด็กประเภทปัญญาเลิศที่มีคุณลักษณะเหล่านี้มักมีการพัฒนาความสามารถและความเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาที่ท้าทาย มีความเห็นอกเห็นใจในการดำเนินชีวิต และมีทักษะในการนำทีมและส่งเสริมความเป็นอยู่ของคนอื่น ๆ ที่อยู่รอบข้างในการดำเนินชีวิตและการเรียนรู้อย่างเต็มที่ แต่ควรมีการส่งเสริมทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนา

องค์ประกอบของนักเรียนกลุ่มพิเศษผู้มี ความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา

Figure 2 องค์ประกอบของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา
Renzulli (1977) The Renzulli Enrichment Triad Model.

แบบประเมินลักษณะนิสัยและพฤติกรรมผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา

Name: _____ Date: _____

ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมที่สังเกตได้โดยทั่วไป ของนักเรียนกลุ่มพิเศษผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา

 Heightened Perceptual Skills Intense Curiosity	 Advanced Problem Solving Ability and Conceptualization Motivation and Perseverance
 A Drive to Organize and Perfect Search for Challenge	 Originality and Humor Fondness for Elaboration
 Resourcefulness and Independence Abstract	 Acute Sensitivity Highly Critical
 Liking for Structure Quick to Mastery and Recall	 Outstanding Capacity to Retain Information Keen Power of Observation

แบบประเมินลักษณะนิสัยและพฤติกรรมผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา (ต่อ)

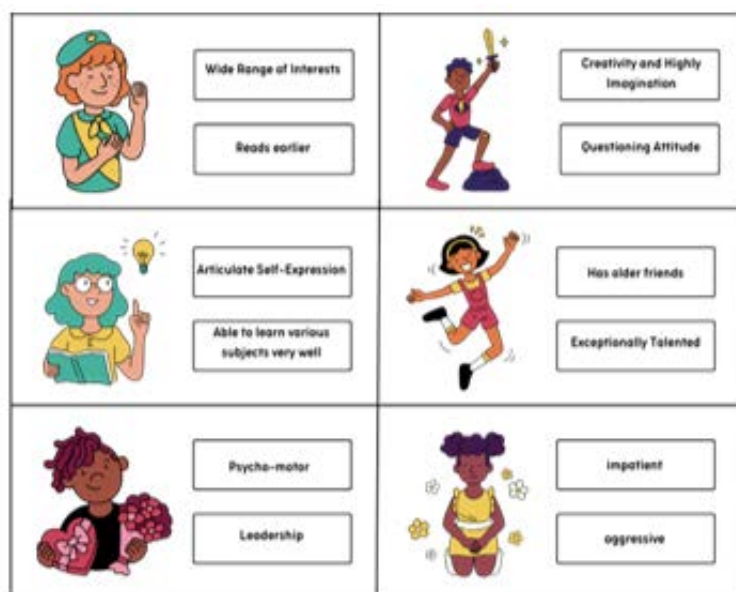

Figure 3 แบบประเมินลักษณะนิสัยและพฤติกรรมผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา

Goupil and Proust (2023)

ขั้นตอนการคัดแยกและวินิจฉัยผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา

ขั้นตอนที่ 1: ขั้นเสนอชื่อ (Nomination Stage) ในขั้นนี้เป็นการเสนอชื่อของเด็กที่อาจมีความสามารถพิเศษ โดยจะให้ผู้ใกล้ชิดและรู้จักเด็กเสนอชื่อ อาจเป็นผู้ปกครอง ครู หรือเพื่อน และอาจใช้แบบตรวจสอบรายการ ระเบียนประวัติ หรือแบบสอบถามเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเด็ก เพื่อประกอบการพิจารณาในขั้นตอนต่อไป (Tatarinceva et al., 2018)

ขั้นตอนที่ 2: ขั้นการคัดแยกอย่างเป็นทางการ (Formal Identification) ในขั้นนี้จะเป็นการคัดแยกอย่างเป็นทางการ โดยใช้เกณฑ์การคัดแยกตามหลักวิชาการ โดยใช้เครื่องมือง่าย ๆ ซึ่งผู้ใช้ต้องมีความชำนาญในการใช้เครื่องมือ นั้น ๆ อาจเป็น การใช้ทักษะการทดสอบต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบความสามารถของเด็กอย่างละเอียดและลึกซึ้ง (Callahan, Renzulli ,Delcourt and Hertberg-Davis, 2017)

ขั้นตอนที่ 3: ขั้นวินิจฉัย (Diagnosis Stage) ในขั้นนี้จะใช้เครื่องมือที่เป็นทางการเพื่อทดสอบความสามารถด้านต่าง ๆ ของเด็กอย่างละเอียดและลึกซึ้ง การวินิจฉัยนี้เป็นขั้นตอนที่ไว้ให้ข้อมูลและภาพรวมที่ครบถ้วนเกี่ยวกับความสามารถทางปัญญา ความสามารถทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ ความถนัด และความสนใจของเด็ก ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นตัวชี้วัดในการสังเกตและพิจารณาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ (VanTassel-Baska, 2014)

ขั้นตอนการคัดแยกและวินิจฉัยนักเรียนกลุ่ม พิเศษผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา

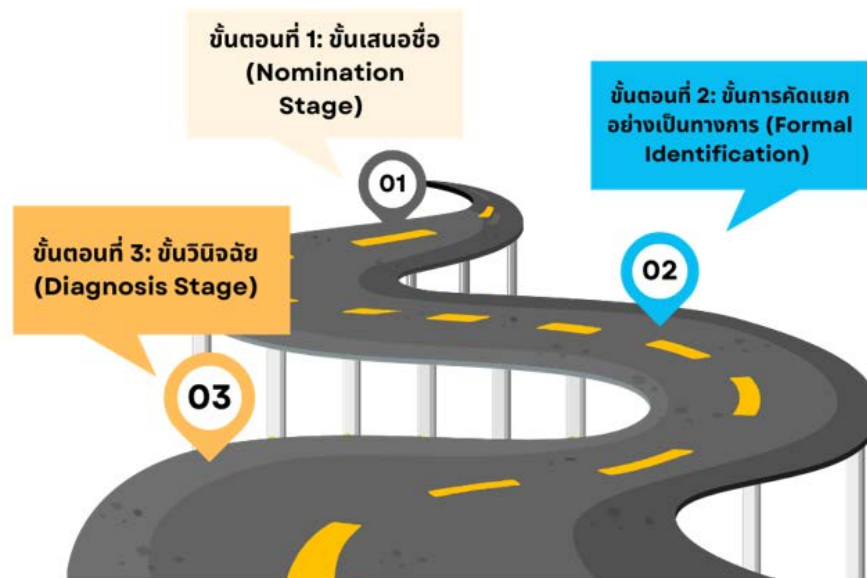

Figure 4 ขั้นตอนการคัดแยกและวินิจฉัยผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา (Clark, 1992)

สรุป การคัดแยกและวินิจฉัยประกอบด้วยขั้นตอนการเสนอชื่อโดยผู้สอนและผู้ปกครอง การคัดแยกอย่างไม่เป็นทางการเมื่อมีข้อมูลเพียงพอเข้าสู่การคัดแยกอย่างเป็นทางการ และสุดท้ายเข้าสู่การวินิจฉัยโดยใช้เครื่องมือที่ทันสมัยเพื่อทดสอบความสามารถด้านต่าง ๆ ของเด็กอย่างละเอียด เพื่อระบุชัดเจนถึงศักยภาพของลักษณะนิสัยและพฤติกรรมผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาประกอบ เพื่อได้รับการสอนที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของเขาและสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ

การสนับสนุนความสามารถของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา

การสนับสนุนความสามารถของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา อาจต้องได้รับการเยียวยาจิตใจ การเข้าสังคม และการควบคุมอารมณ์ เพราะจากปัญหาทางครอบครัว การใช้ชีวิตในสังคมกลุ่มเพื่อน การแสดงออกเมื่ออยู่ที่โรงเรียน ถูกคาดหวังในความสามารถและสติปัญญาที่เป็นเลิศ จนนักเรียนกลุ่มพิเศษรู้สึกกดดันมาก หรือถูกมองข้ามละเลยความรู้สึกรู้สึก หรืออาจไม่ได้รับการดูแลทางร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ ระบบการศึกษาแบบปกติอาจไม่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนพิเศษกลุ่มนี้ (Tuttle Jr, 1998) จึงอาจทำให้เบื่อหน่าย ไม่ตั้งใจเรียน ไม่มีสมาธิ แยกตัว หรือเกิดปัญหาด้านอื่นตามมาซึมเศร้าได้

สรุป การสนับสนุนความสามารถของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา โดยสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้รักการเรียนรู้ กระตือรือร้นในการสังเกตและสอบถาม สนับสนุนในกระบวนการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา และให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะทางบุคคลอย่างครอบคลุม ทั้งทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม และทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญามีข้อดีและข้อเสียที่ควรพิจารณา

ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญามีความอยากรู้และกระหายความรู้ มีความสนใจและความอยากรู้ที่สูงในการศึกษา และการเรียนรู้ทั้งในตัวเองและในโลกรอบตัว มีความสามารถในการประดิษฐ์คิดค้น ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญามักมีศักยภาพในการคิดสร้างสรรค์และประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ ที่อาจช่วยเสริมสร้างนวัตกรรมในอนาคต ความเชี่ยวชาญด้านพัฒนาการ การรับรู้ความสามารถและความเหมาะสมในการพัฒนาผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาสามารถช่วยในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ สร้างสัมพันธ์และพัฒนาทักษะสังคม การสอนอย่างเข้าใจและการส่งเสริมทักษะสังคมในนักเรียน กลุ่มพิเศษผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาสามารถช่วยให้เด็กเข้าสังคมได้ดีกับคนอื่น ๆ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดี (Reis and McCoach, 2004) ข้อเสียของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา ปัญหาทางอารมณ์ บางครั้งอาจมีความอ่อนไหวทางอารมณ์ และความเป็นตัวของตัวเองทำให้พบกับอาการซึมเศร้าหรือวิตกกังวลในบางครั้ง ความเหนื่อยง่าย ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญามักมีการคิดอย่างหนักและมีความคิดสัมพันธ์ที่ซับซ้อน ทำให้รู้สึกเหนื่อยง่ายและเครียดกับภาระการเรียนรู้ ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญามีความเชื่อมั่นในตนเองสูง อาจทำให้ควบคุมและเชื่อในความถูกต้องของตนเองมากเกินไป ทำให้มีปัญหาในการเข้าสังคมกับเพื่อนวัยเดียวกัน (Renzulli, 2018)

การจัดการศึกษาผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาควรให้ความสนใจและส่งเสริมพัฒนาการ ผู้สอนและผู้ปกครองควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาเพื่อให้พัฒนาไปสู่ทิศทางที่ดีในอนาคตให้ความสำคัญกับเรื่องส่วนตัวของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา ผู้สอนและผู้ปกครองควรเข้าใจและให้ความสำคัญกับตัวตนของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาเป็นอย่างดี และไม่ควรมองข้ามปัญหาหรือความรู้สึก ส่งเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้และสอน เพื่อให้เด็กมีสภาพจิตใจที่เป็นอย่างดีในการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะทางสังคม ส่งเสริมทักษะสังคมเพื่อให้สามารถเข้าสังคมและสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี (Bracken and Brown, 2006)

การวินิจฉัยและจัดการผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาควรให้ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็กมาให้ความเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้และสภาพจิตใจของเด็ก การใช้เครื่องมือในการวินิจฉัยความถนัดและอาการทางอารมณ์อาจช่วยในการคัดแยกเด็กที่เหมาะสมในการพัฒนาและการเรียนรู้ของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา การให้ความสำคัญและการส่งเสริมให้ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ จะช่วยให้เด็กสามารถใช้ชีวิตอย่างเต็มที่ในอนาคตได้มากยิ่งขึ้น (Worrell & Erwin, 2011)

แนวทางการดูแลเสริมสร้างพัฒนาทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคมของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา

กระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาทักษะและความเป็นอยู่เหล่านี้ การส่งเสริมพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางอารมณ์และสังคมจำเป็นต้องให้ความสำคัญในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (Yassin, Ishak, Yunus & Majid, 2012)

แนวทางที่ 1 การสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน: สิ่งสำคัญคือการสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างและสนับสนุนความคิดและความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มพิเศษ ช่วยให้เขามีความมั่นใจในตนเองและไม่กลัวที่จะทำหายนะตนเอง

แนวทางที่ 2 การส่งเสริมทักษะการจัดการอารมณ์: ทักษะการจัดการอารมณ์เป็นสิ่งสำคัญในการช่วยให้นักเรียนกลุ่มพิเศษรับมือกับอารมณ์ที่เกิดขึ้น ช่วยให้เขาเรียนรู้วิธีการข้ามก้าวร้ายและพายุตนเองในสถานการณ์ที่ซับซ้อน

แนวทางที่ 3 การส่งเสริมทักษะการสื่อสาร: การสื่อสารเป็นทักษะที่สำคัญในชีวิตประจำวันและในการทำงาน ส่งเสริมทักษะการสื่อสารที่ถูกต้องและกระตือรือร้นเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น

แนวทางที่ 4 การสนับสนุนการเรียนรู้แบบหลากหลายรูปแบบ: การเรียนรู้แบบหลากหลายรูปแบบช่วยส่งเสริมการพัฒนาความฉลาดทางปัญญาของนักเรียนกลุ่มพิเศษ การให้โอกาสในการเรียนรู้ที่ตรงกับความถนัดและความสนใจช่วยเสริมสร้างทักษะและความรู้ของเขา

แนวทางที่ 5 สร้างโอกาสในการเล่นและความสนุก: การสร้างโอกาสในการเล่นและความสนุกช่วยเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้และความมั่นคงทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มพิเศษ การเรียนรู้ผ่านการเล่นและสนุกสร้างความสุขในการเรียนรู้

แนวทางการดูแลเสริมสร้างพัฒนาทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม ของนักเรียนกลุ่มพิเศษที่มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา

ภาพที่ 5 แนวทางการดูแลเสริมสร้างพัฒนาทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคมของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา

(Phiphatanun Theppitak and Sukanya Chaemchoy, 2022)

บทสรุป

การดูแลเสริมสร้างพัฒนาทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนกลุ่มพิเศษที่มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาเป็นกระบวนการที่ต้องเน้นการส่งเสริมความมั่นคงทางอารมณ์ สังคมและทักษะที่เกี่ยวข้องให้กับนักเรียน เพื่อเติบโตและพัฒนาเต็มศักยภาพในด้านที่ตนเองเป็นอยู่ในปัจจุบันและอนาคต การให้ความสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน การส่งเสริมทักษะการจัดการอารมณ์ การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และการสร้างความเป็นอยู่ร่วมกันที่ดี จะช่วยเสริมสร้างพัฒนาทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคมที่สำคัญในชีวิตของนักเรียนกลุ่มพิเศษที่มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาได้ดี ซึ่งประกอบด้วยแนวทางการสนับสนุนดังนี้ 1. การตรวจสอบความสามารถของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาในพื้นที่ที่มีความสนใจและทักษะที่โดดเด่น เพื่อให้เห็นภาพของความสามารถที่ต้องการให้พัฒนาต่อไป 2. การจับตามองและติดตามความคืบหน้าของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา และให้คำแนะนำในระหว่างที่พัฒนาทักษะต่อไป 3. แบบทดสอบและการประเมินใช้แบบทดสอบและการประเมินที่เหมาะสมเพื่อวัดความสามารถในพื้นที่ที่สนใจ 4. โปรแกรมการเรียนรู้และบริหารการเรียนรู้แบบโปรแกรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนกลุ่มพิเศษที่มีความสามารถเป็นเลิศ 5. ความหลากหลายในการเรียนรู้ ให้โอกาสในการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับสไตล์การเรียนรู้ของแต่ละคน 6. การให้แนวทางและสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำและคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ที่นักเรียนสนใจ 7. การเรียนรู้แบบร่วมกัน สร้างโอกาสให้ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญารู้จักกันและร่วมกันผ่านการทำโครงการหรือกิจกรรม 8. การทำโครงการวิจัย ส่งเสริมให้ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญาทำโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในพื้นที่ที่สนใจ 9. การให้เรียนรู้แบบตัวต่อตัว ให้โอกาสให้ผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญารู้จักผู้ประกอบการหรือผู้เชี่ยวชาญในสายอาชีพที่สนใจ 10. การเสริมสร้างทักษะทางสังคมและทักษะที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ให้การฝึกฝนทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และทักษะการแก้ปัญหา 11. สนับสนุนเทคโนโลยีและอุปกรณ์การเรียนรู้ให้นักเรียนมีโอกาสเข้าถึงเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ช่วยใน

การเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ 12. โค้ชและการให้คำปรึกษาส่วนตัว: ให้โค้ชและการให้คำปรึกษาส่วนตัวเพื่อช่วยในการก้าวข้ามอุปสรรคและพัฒนาทักษะ 13. การสนับสนุนการแข่งขันและกิจกรรมทางวิชาการ ให้โอกาสในการเข้าร่วมการแข่งขันทางวิชาการและกิจกรรมที่ตรงกับความสนใจ 14. การสนับสนุนในการเรียนรู้ตลอดชีวิต: ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตและต่อยอดทักษะในสายอาชีพที่เกี่ยวข้อง 15. โครงการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ สนับสนุนโครงการเรียนรู้ที่ท้าทายและมีความสำเร็จในสิ่งที่ผู้เรียนทำ 16. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนให้ผู้เรียนทำงานกับโครงการสร้างสรรค์และสร้างสิ่งใหม่ๆ ที่น่าสนใจ 17. การสนับสนุนในการเรียนรู้นอกห้องเรียน สนับสนุนให้ผู้เรียนมีโอกาสรู้เรียนนอกห้องเรียนผ่านการศึกษาสนามและกิจกรรมต่างๆ 18. การสนับสนุนในการเรียนรู้แบบออนไลน์ สนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาสรู้เรียนผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ 19. การสนับสนุนในด้านการเรียนภาษา ให้โอกาสรู้ภาษาเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากภาษาที่เรียนในโรงเรียน และ 20. สนับสนุนในด้านการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี: ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับสูง ทั้งหมดล้วนเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญในการดูแลเสริมสร้างพัฒนาทักษะความมั่นคงทางอารมณ์และสังคมของผู้มีความฉลาดเป็นเลิศทางปัญญา

References

- Bracken, B., and Brown, E.F. (2006). Behavioral identification and assessment of gifted and talented students. *Journal of Psychoeducational assessment*, 24(2), 112-122.
- Brewer, A. (2016). *Exploring speech and language skills in gifted children: A parent perspective*. Ohio: Williams Honors College.
- ÇAKIROĞLU, T. (2017). Comparison of various physical and motoric features of normal and gifted students. *International Journal of Information Research and Review*, 4(1), 3488-3492.
- Callahan, C., Renzulli, J., Delcourt, M.A.B., Hertberg-Davis, H.L. (2017). Considerations for the identification of gifted and talented students. *Fundamentals of gifted education*, 1, 85-93.
- Charoen-Rajapark, R.A. and Charoen-Rajapark, V. (2022). The Educational Changing: Digital Learning and New Innovations. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 5(4), 1724-1739.[in Thai]
- Clark, R. (1992). *Human Resources Management: Framework and Practice*. Sydney: McGraw-Hill.
- Collaborative for Academic, Social and Emotional Learning CASEL. (2020). *CASEL's district resource center*. Retrieved from <https://drc.casel.org/>
- Csóti, M. (2001). *Social awareness skills for children*. Philadelphia, PA: Jessica Kingsley Publishers.
- Darling-Hammond, L. (2015). Foreword. *Social and emotional learning: Critical skills for building healthy schools*. London: Teachers College Press.
- de Sousa, M. L., Peixoto, M. M., & Cruz, S. (2023). The association of social skills and behaviour problems with bullying engagement in Portuguese adolescents: From aggression to victimization behaviors. *Current Psychology*, 42(14), 11936-11949.
- De Villiers, J.C. (2005). IQ Can Language Acquisition Give Children a Point of View. *Why language matters for theory of mind*, 186-219.
- Engel, S. (2013). The case for curiosity. *Educational Leadership*. 70(5), 36-40.

- Fischer, K.W. (1980). A theory of cognitive development: The control and construction of hierarchies of skills. *Psychological review*, 87(6), 477.
- Gimbert, B. G., Miller, D., Herman, E., Breedlove, M., & Molina, C. E. (2023). Social emotional learning in schools: The importance of educator competence. *Journal of Research on Leadership Education*, 18(1), 3-39.
- Goupil, L., and Proust, J. (2023). Curiosity as a metacognitive feeling. *Cognition*, 231, 105325.
- Gross, M.U.M. (2002). *Exceptionally gifted children*. London: Routledge Press.
- Holmes, J. (2007). Making humour work: Creativity on the job. *Applied linguistics*, 28(4), 518-537.
- Koenig, K. P. and Rudney, S.R. (2010). Performance challenges for children and adolescents with difficulty processing and integrating sensory information: A systematic review. *The american journal of occupational therapy*, 64(3), 430-442.
- Leyden, S. (2013). Supporting the child of exceptional ability at home and school. London: David Fulton Publishers.
- Lorig, K.R. and Holman, H.R. (2003). Self-management education: history, definition, outcomes, and mechanisms. *Annals of behavioral medicine*, 26(1), 1-7.
- Martini, F. and Sénéchal, M. (2012). Learning literacy skills at home: Parent teaching, expectations, and child interest. *Canadian Journal of Behavioural Science*, 44(3), 210-221.
- Milbrath, C. (1998). *Patterns of artistic development in children: Comparative studies of talent*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Paradise, R. and Rogoff, B. (2009). Side by side: Learning by observing and pitching in. *Ethos*, 37(1), 102-138.
- Reis, S.M. and McCoach, D.B. (2002). Underachievement in gifted and talented students with special needs. *Exceptionality*, 10(2), 113-125.
- Renzulli, J.S. (1977). The Renzulli Enrichment Triad Model: A Guide for Developing Defensible Programs for the Gifted and Talented. *Gifted Child Quarterly*, 21(2), 227-233.
- Renzulli, J.S. (2018). A practical system for identifying gifted and talented students. *Young Gifted Children*, 1, 9-18.
- Rosen, P.J., Vaughn, A.J., Epstein, J.N., Hoza, B., Arnold, L.E., Hechtman, L., Molina, B.S.G., Swanson, J.M. (2014). Social self-control, externalizing behavior, and peer liking among children with ADHD-CT: a mediation model. *Social Development*, 23(2), 288-305.
- Rotigel, J.V. (2003). Understanding the young gifted child: Guidelines for parents, families, and educators. *Early Childhood Education Journal*, 30, 209-214.
- Sak, U. (2004). About creativity, giftedness, and teaching the creatively gifted in the classroom. *Roeper Review* 26(4), 216-222.
- Shaughnessy, M.F. (1994). *Gifted and Reading*. New Mexico: N.A.
- Shaughnessy, E. (2005). *Questioning strategies for teaching the gifted*. New York: Prufrock Press.

- Shore, B. M., Chichekian, T., Gyles, P. D. T., & Walker, C. L. (2019). Friendships of gifted children and youth: Updated insights and understanding. In B. Wallace, D. A. Sisk, & J. Senior, The SAGE handbook of gifted and talented education (pp. 184–195).
- Sonnleitner, P., Keller, U., Martin, R., Brunner, M. (2013). Students' complex problem-solving abilities: Their structure and relations to reasoning ability and educational success. *Intelligence*, 41(5), 289-305.
- Srichan, T. and Kosolkittiamporn, S. (2023). 20 years of national strategy for the development of Thailand. *Journal of Modern Learning Development*, 8(1), 427-449. [in Thai]
- Talcott, J.B., Witton, C., McLean, M.F., Hansen, P.C. (2000). Dynamic sensory sensitivity and children's word decoding skills. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 97(6), 2952-2957.
- Tatarinceva, A.M., Sergeeva, M.G., Dmitrichenkova, S.V., Chauzova, V.A., Andryushchenko, I.S., Shaleeva, E.F. (2018). Lifelong learning of gifted and talented students. *Espacios*, 39(2), 29.
- Theppitak, P. and Chaemchoy, S. (2022). A Study of the Social and Emotional Skills for Private Secondary Schools Students in Bangkok Based on the Conception of Social and Emotional Skills. *Teachnoarete Transanctions on Advances in Social Sciences and Humanities*, 3(1), 9-14.[in Thai]
- Tojimamatovich, J. V. (2023). Digital Transformation of Educational Management System. *Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education*, 2(4), 202-206.
- Trigueros, R., Sanchez-Sanchez, E., Mercader, I., Aguilar-Parra, J. M., López-Liria, R., Morales-Gázquez, M. J., & Rocamora, P. (2020). Relationship between emotional intelligence, social skills and peer harassment. A study with high school students. *International journal of environmental research and public health*, 17(12), 4208.
- Tuttle Jr, Frederick B. (1998). *Characteristics and identification of gifted and talented students*. Washington, DC: National Education Association.
- Usher, E.L., and Li, C.R. (2019). Perseverant grit and self-efficacy: Are both essential for children's academic success?. *Journal of Educational Psychology*, 111(5), 877.
- van der Fels, I.M.J., Sanne, C.M., Hartman, E., Elferink-Gemser, M.T., Joanne, S., & Visscher, C. (2015). The relationship between motor skills and cognitive skills in 4–16 year old typically developing children: A systematic review. *Journal of science and medicine in sport*, 18(6), 697-703.
- VanTassel-Baska, J.L. (2014). *Alternative assessments with gifted and talented students*. New York: Prufrock Press.
- Ward, C. (1993). *Education for Resourcefulness*. Bath: Human Scale Education.
- Wattana, D. and Rungtal, K. (2021). The 20 - Year National Strategy and the Future of Thai Education. *Journal of politics, administration and law*, 13(1), 175-196. [in Thai]
- Worrell, F.C. and Erwin, J.O. (2011). Best practices in identifying students for gifted and talented education programs. *Journal of Applied School Psychology*, 27(4), 319-340.
- Yassin, S.F.M., Ishak, N.M.,Yunus, M.M., Majid, R.A. (2012). The identification of gifted and talented students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 55, 585-593.